

Kas notiek ar mana bērna sirdi?!

♥ Inese Mauriņa,
speciāli *Parsirdi.lv*

Pēdējā laikā dzirdētas vairākas šokējošas ziņas, ka jaunam cilvēkam pēkšņi apstājusies sirds. Kāpēc? Kā pasargāt savus bērnus no šāda likteņa? Kādām pazīmēm laikus pievērst uzmanību?

– Cik bieži gados jauni cilvēki aiziet ar sirdi?

– Skaitļi atšķiras atkarībā no reģiona un valsts, ne visur dati tiek arī apkopoti. Ja runājam par jauniešiem, kuri profesionāli nodarbojas ar sportu, tad statistika rāda, ka agrā jaunībā mirst viens no 50 000 jauno sportistu. Savukārt starp *nesportistiem* – viens no 150 000 bērnu ir pakļauts agras sirds slimības izraisītas nāves riskam. Piemēram, Dānijā ļoti skrupulozi tiek izvērtēti nāves iemesli. Tādos gadījumos, kad miris jauns cilvēks, tiek veiktas arī analīzes un tiek skatīts jaunā cilvēka jaundzimušā skrīninga ietvaros saglabātais materiāls – šādi iespējams pārbaudīt un noskaidrot, vai nav jau bijušas kādas iedzimtas mutācijas. Latvijā šāda statistika netiek uzskaitīta tik skrupulozi.

– Biežākie iemesli šādi pāragri nāvei?

– Sirds ritma un sirds vadīšanas traucējumi, kas var būt ģenētiski mantoti. Tāpat ģimenē

ir asinsradinieki (vecāki, vecvecāki, tantes utt.), kuri miruši pēkšņi agrā vecumā. Piemēram, var būt gadījumi, ka cilvēks, kurš pratis peldēt, noslicis netālu no krasta... Patiesais iemesls ne vienmēr ir saistīts ar peldētprasmi, bet, iespējams, tie ir bijuši sirds ritma traucējumi.

Šādas problēmas var noteikt, veicot ģenētiskos testus. Tāpat

Ja rodas aizdomas par troksni bērna sirdī, veicam ehokardiogrāfiju.

svarīgi pārbaudīt bērna sirds anatomiju. Piemēram, pie vainas var būt hipertrofiskā kardiomiopātija – slimība, kad sirds muskulis ļoti strauji sabiezē. Taču šo kaiti grūti atpazīt bērnībā. Ja bērnam nav veikta ehokardiogrāfija, to nemaz nevar pamanīt. Tādos gadījumos diemžēl pirmā slimības izpausme var būt

pēkšņa nāve, kuru izprovocē kāds faktors, piemēram, lietotie medikamenti. Savukārt sportistu vidū šādus notikumus skaidro ar pārtrenētu sirds muskuli, ko veicina arī tas, ka sportistiem tiek doti dažādi stimulatori, *vitamīni* un olbaltumvielas, lai muskuļu spēks būtu lielāks.

– Kādas analīzes un izmeklējumi var uzrādīt aizdomas par bērna sirds problēmām?

– Viens no 50 bērniem piedzimst ar citādāk veidotu sirdi, un šiem bērniem nav pat vajadzīga papildu ārstēšana, jo viņi var dzīvot tādu pašu dzīvi kā tie, kam izmaiņu nav. Savukārt vienam no 100 bērniem ar citādāk veidotu sirdi kādā dzīves posmā būs vajadzīga ārstēšana, un viens no 300 bērniem piedzimst ar tādu defektu, ka nepieciešama ārstēšana jau pirmajās dzīves dienās.

Visbiežāk precīzu cēloni, kādēļ sirds struktūras izveidojušās atšķirīgi, nav iespējams noteikt, taču ir zināmi riska

Skaidro:

Dr. med. INGŪNA LUBAUA

- Bērnu kardioloģe Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā.
- Specializējusies iedzimtu un iegūtu sirds patoloģiju diagnostikā un ārstēšanā bērniem, veic ehokardiogrāfiju un augļa ehokardiogrāfiju.
- Rīgas Stradiņa universitātes Pediatrijas katedras asociētā profesore.